

Ministerie van Veiligheid en Justitie
t.a.v. dhr. mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum 19 december 2013
Ons kenmerk NSR/it/ave/12-212.27
Onderwerp Zorgen onder NS personeel

Telefoon 030-235 5725

E-mail ingrid.thijssen@ns.nl

Excellentie, Geachte heer Opstelten,

Afgelopen weken hebben de directie van NS Reizigers en de vakbonden meerdere keren met elkaar gesproken naar aanleiding van verschillende zeer vervelende agressie-situaties waarmee het personeel van NS geconfronteerd werd. Vaak gaat het daarbij om situaties waarbij zonder vervoerbewijs wordt gereisd. De ernst en het aantal meldingen van agressie neemt helaas toe (zie bijlage). Gemiddeld lopen per maand zo'n 13 van onze medewerkers letsel op als gevolg van agressie (uiteenlopend van blauwe plekken, gekneusde ribben tot vorig jaar zelfs een poging tot doodslag). Dit alles baart ons grote zorgen. Wij willen dat onze mensen veilig hun werk kunnen doen en vragen om uw hulp daarbij.

1. Er gebeurt veel

In de afgelopen jaren zijn er op het gebied van sociale veiligheid veel maatregelen genomen door NS. NS investeert inmiddels meer dan 100 miljoen per jaar in sociale veiligheid. Bijvoorbeeld door te werken met een 24 uur per dag bemande veiligheidscentrale, camerabewaking en bijna 700 medewerkers Veiligheid & Service (V&S) die zowel in de trein als op de stations worden ingezet bij controles e.d.. Voor de eerste helft van 2014 wordt er verder een campagne ontwikkeld om reizigers bewust te maken van de problematiek (in navolging van de eerdere SIRE-campagne gericht op geweld tegen ambulance personeel). Op lokaal niveau is er in alle grote steden (en standplaatsen van NS) maandelijks of zelfs wekelijks overleg tussen gemeente, politie en NS en andere OV-bedrijven. Ook andere zaken, zoals het gaan gebruiken van de

poortjes op de stations gaan helpen. Daarmee wisten andere vervoerders het zwartrijden (meestal begint agressie met het ontbreken van een geldig vervoerbewijs) flink terug te dringen.

2. Maar er zijn zorgen

Het voorgaande laat onverlet dat hoeveel NS ook investeert in mensen en middelen, wij het nooit alleen kunnen, omdat het gaat om een maatschappelijk probleem. Kern van de zaak blijft dat agressie in het OV niet te tolereren valt, en NS dit alleen gezamenlijk met justitie, politie, reizigers, vakbonden en andere OV-bedrijven kan aanpakken. In dit licht willen wij graag het volgende met u delen:

- *Politieposten*; er dreigen al langer meer (spoor)politieposten op de grote stations te sluiten, dan wel na de verbouwing van het station niet meer open te gaan (Utrecht, Rotterdam en Amsterdam). Permanente aanwezigheid van de politie op dit soort drukke knooppunten, waar alles wat zich in de samenleving voordoet ook voorbijkomt, is ons inziens echter belangrijk. We spreken immers over openbare ruimtes waar dagelijks meer dan honderdduizenden mensen per dag komen met alle voor- en nadelen van dien. De komende jaren zullen reizigers en bezoekers aan de grotere stations flink toenemen. Direct ondersteunen en ingrijpen is daar noodzakelijk, met daarna meteen het opnemen/doen van aangiftes. Het gaat bovendien om belangrijke internationale vervoersknooppunten waar een permanente politieaanwezigheid op zijn plaats is.
- *Nieuwe politieorganisatie*; de spoorwegpolitie wist als geen ander hoe samen te werken met onze BOA's en te zorgen dat het treinverkeer of grotere groepen reizigers geen hinder ondervinden van sommige situaties (niet te lang stil laten staan, etc.). NS volgt de integratie van de spoorwegpolitie in de nationale politie (incl. de grotere rol van de regiopolitie en de rol van de dienst Infra) dan ook nauwlettend. Onze ervaring tot nu toe is dat de regio-agenten komen zodra er sprake is van geweld of dreiging met geweld. Wij horen echter ook geluiden van medewerkers dat de politie voor hun gevoel soms laat komt en voor hen is elke minuut wachten bij agressie vanzelfsprekend een eeuwigheid. De vrees is verder dat de nieuwe situatie tot verminderde aandacht voor het Openbaar Vervoer, meer in het bijzonder het spoor, leidt. Bijvoorbeeld tot minder surveillance op de grote stations, minder prioriteit voor situaties op het spoor en langere afhandeltijd doordat de politie er bijvoorbeeld langer over doet voor zij ter plaatse zijn. Hierdoor zouden onze mensen bijvoorbeeld langer met een aangehoudene blijven zitten en reizigers langer hinder ondervinden.

3. Uitnodiging

Gelet op het voorgaande nodigen wij u als hoogst verantwoordelijke in Nederland voor Veiligheid & Justitie graag uit voor een werkbezoek aan het spoor om met onze mensen op pad te gaan, de zorgen uit de eerste hand te horen en te zien waar zij zoal mee geconfronteerd worden. Daarnaast zou het ons en onze medewerkers buitengewoon helpen als u zich publiekelijk uitspreekt over de verharding van de samenleving en het effect dat dat heeft niet alleen op hulpverleners, maar ook bijvoorbeeld op OV-personeel. Een uitspraak dat de politie ons personeel onverminderd zal ondersteunen en hoge prioriteit geeft aan agressie en het pakken van de daders lijkt daarbij een belangrijk signaal. Juist van OV-personeel wordt immers meer dan ooit service verwacht in onze moderne maatschappij. Service die zij ongehinderd moeten kunnen verlenen. Dat verdienen de reizigers. En de medewerkers in het OV hebben er recht op om gezond weer thuis te komen van hun werk.

4. Tot slot

Bijgaand vindt u tevens de door uw ministerie gevraagde gegevens n.a.v. de recente (mondelinge) Kamervragen van diverse fracties. Zoals u kunt zien gaat het om grote aantallen meldingen. Een afschrift van deze brief doe ik voor de volledigheid ook toekomen aan uw collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vanwege het Programma Veilige Publieke Taak.

Met vriendelijke groet,

mede namens de vakbondsbestuurders Roel Berghuis van FNV Spoor, Wim Eilert van de VVMC en Evert Jan van de Mheen van CNV Vakmensen.

Ingrid Thijssen

Directievoorzitter NS Reizigers

